

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 129/06
17.05.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Звездане Лутовац, Николе Станојевић, Биљане Драгојевић и Слободана Дражића, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ и ИИ, против тужених ЈЈ, чији је пуномоћник БВ, адвокат и "КК", чији је пуномоћник БГ, адвокат, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужилаца, изјављеној против пресуде Окружног суда у Неготину, Гж.бр. 183/05 од 25.10.2005. године, у седници већа одржаној дана 17.05.2006. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Окружног суда у Неготину, Гж.бр. 183/05 од 25.10.2005. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Неготину, П.број 1541/03 од 24.11.2004. године у ставу један изреке усвојен је тужбени захтев тужилаца и утврђено је да су исти власници девет камених, озиданих и каптираних бунара, који се налазе на кп.бр. ЛЛ на ЉЉ у КО ММ и то: тужилац АА, власник бунара дубине 5,20 метара ширине 1,40 метара, тужилац ББ власник бунара дубине 6,20 метара ширине 1,20 метара, тужилац ВВ власник бунара 5,20 метара ширине 1,20 метара, тужилац ГГ власник бунара дубине 5,40 метара ширине 1,40 метара, тужилац ДД власник бунара 6,30 метара ширине 1,20 метара, тужилац ЋЋ власник бунара дубине 6 метара ширине 1 метар, тужилац ЕЕ власник бунара 6 метара ширине 1,20 метара, тужилац ЖЖ власник бунара дубине 7,20 метара ширине 1,40 метара, тужилац ЗЗ власник бунара дубине 5,50 метара ширине 1,20 метара, што је тужена "КК" дужна да тужиоцима призна, док је наведени тужбени захтев тужилаца у односу на туженог ЈЈ одбијен као неоснован. Ставом два изреке одбијен је тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се утврди да имају право на новчани износ од 377.533,40 динара са законском затезном каматом на исти почев од 11.12.2000. године па до коначне исплате досуђен туженом ЈЈ по правоснажној пресуди Општинског суда у Неготину П.број 423/00 од 11.12.2000. године те да су тужени дужни да им ово право признају. Ставом три изреке одбијен је тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се утврди да тужени ЈЈ нема право на новчану накнаду за 9 ископаних и озиданих бунара који се налазе на кп.бр. ЛЛ на ЉЉ, у КО ММ, у износу од 337.533,40 динара са законском затезном каматом на овај износ почев од 11.12.2000. године па до коначне исплате који му је досуђен правоснажном пресудом Општинског суда у Неготину П.број 423/00 од 11.12.2000. године. Ставом четири изреке обавезана је тужена КК да тужиоцима АА и ЖЖ на име накнаде парничних трошкова исплати износ од 14.850,00 динара, а ставом пет изреке обавезани су тужиоци да туженом ЈЈ на име накнаде парничних трошкова исплате износ од 56.900,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Неготину, Гж. бр. 183/05 од 25.10.2005. године одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена је пресуда Општинског суда у Неготину у одбијајућем делу изреке под један у односу на туженог ЈЈ и у деловима изреке под два, три и пет.

Против правоснажне другостепене пресуде тужиоци су изјавили благовремену и дозвољену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386. претходно важећег ЗПП, који се примењује на основу члана 491. став 1. важећег ЗПП, ("Службени гласник Републике Србије" број 125/04 од 22.11.2004. године, ступио на снагу 23.02.2005.године), Врховни суд Србије је нашао да ревизија тужилаца није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда из члана 354. став 2. тачка 11. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда парничног поступка из члана 354. став 2. тачка 14. ЗПП, на коју се ревиденти позивају, јер су нижестепени судови за своје одлуке дали јасне и непротивречне разлоге које у свему прихвата и ревизијски суд.

Неосновано се ревизијом указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

У проведеном поступку утврђено је да су тужиоци изградили предметне бунаре у периоду од 1976. године до 1982. године, на земљишту које је у то време било у друштвеној својини, у поседу "НН", са којом је тужени ЈЈ закључио уговор о замени пољопривредног земљишта оверен пред Општинским судом у Неготину, 29.05.1984. године, којим уговором је тужени у накнаду за своје уступљено земљиште од "НН" добио земљиште на коме се налазе предметни бунари. Катастарска парцела број ЛЛ на којој се налазе предметни бунари туженом је експроприсана у корист "КК" 1987. године уз накнаду у новцу за

предметни бунари туженом је експроприсана у корист П. 1997. године уз накнаду у новцу, за експроприсану непокретност утврђену решењем Општинског суда у Неготину, Р. 232/90 од 01.11.1991. године: с тим што тим решењем није утврђена накнада за 9 бунара. Накнаду за предметне бунаре у износу од 377.533,40 динара са каматом од 11.12.2000. године, тужени ЈЈ је остварио у парници против "КК", која је правоснажно окончана пресудом Општинског суда у Неготину П. 423/00 од 11.12.2000. године. Тужбени захтев "КК", против туженог ЈЈ, ради утврђења ништавости уговора о замени предметног пољопривредног земљишта пресудом првостепеног суда П. број 1299/03 од 04.03.2004.године одбијен је као неоснован.

Код овако утврђеног чињеничног стања правилно су нижестепени судови одбили тужбени захтев тужилаца за утврђење права својине на предметним бунарима у односу на туженог ЈЈ, налазећи да исти није пасивно легитимисан у односу на овај део тужбеног захтева, обзиром да није ни власник, ни корисник земљишта на коме се налазе спорни бунари, нити има било какве својинске претензије у односу на исте. Утврђење да су тужиоци изградили предметне бунаре не даје им право да ретроактивно остваре накнаду за исте, досуђену туженом ЈЈ поводом експропријације непокретности. Тужиоци су предметне бунаре градили на земљишту у друштвеној својини и по основу градње нису могли стећи право својине на истима.

Саграђени бунари следили су судбину земљишта те су и сами били у друштвеној својини, у поседу "НН". Уговором о замени пољопривредног земљишта који је закључен између ЈЈ и "НН" тужени ЈЈ постао је власник како земљишта тако и бунара, јер се ради о деривативном стицању својине, па је на туженог са "НН" пренето право држања, коришћења и располагања непокретности, што по свом садржају одговара праву својине. Експропријацијом земљишта тужени је изгубио право својине на земљишту и бунарима, за шта му је припала накнада остварена по решењу Општинског суда у Неготину Р. 232/90 од 01.11.1991. године и пресуди П.број 423/00 од 11.12.2000. године.

Погрешно је становиште ревидента да је у корист тужилаца требало применити одредбе члана 24. до 26. Закона о основним својинско правним односима. Ово са разлога што се наведене одредбе о грађењу на туђем земљишту не могу применити за случај градње на земљишту у друштвеној својини које није на законит начин дато градитељу на коришћење.

Неоснован је навод ревидената да износ од 337.533,40 динара са припадајућом каматом представља неосновано обогаћење туженог, јер како то правило цени Окружни суд, нису испуњени услови за примену члана 210. ЗОО, обзиром да новчана корист на коју је управљено потраживање туженог ЈЈ има свој основ у правоснажној пресуди донетој у посебном поступку, парници поводом експропријације непокретности туженог, на којој су се у моменту експропријације налазили предметни бунари као његово власништво. Тужиоци право својине на предметним бунарима нису могли стећи грађењем на туђем земљишту, нити су то право имали у време експропријације непокретности, па без обзира на чињеницу што су бунари изграђени њиховим средствима, не могу остварити право на новчану накнаду за исте.

Без утицаја је навод ревидената да предметне бунаре непрекидно држе и користе од њихове изградње, односно преко 20 година, јер тужиоци нису савесни држаоци у смислу члана 28.став 4. Закона о основама својинско правних односа те својину нису могли стећи одржајем.

Правилна је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу 5. изреке првостепене пресуде, обзиром да је тужени ЈЈ успео у спору, па су тужиоци дужни да му накнаде трошкове на основу члана 154. став 1. ЗПП, који су правилно одмерени сагласно члану 155. ЗПП.

Са изложеног, а на основу члана 393.раније важећег ЗПП-а, у вези чл. 491.ст.1.важећег ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа-судија,

Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

дљ.